

При проведенні аналізу витрат необхідно порівняти планові та фактичні дані, виявити причини відхилень та проблемні ділянки на виробництві, проаналізувати структуру та динаміку витрат, виявити її ефективність. При розробці корегуючих управлінських рішень, необхідно за результатами аналізу внести зміни до фінансової політики підприємства в частині управління витратами. Це може стосуватись, наприклад, перегляду норм та нормативів і таке інше. Отже, наявність чіткого плану діяльності, щодо управління витратами, дозволить ефективно та оперативно і з використанням мінімальних ресурсів ввести в дію систему управління витратами на підприємстві.

О.О. ЛІТКЕВИЧ, маг., НТУ «ХПІ», Харків

РОЛЬ АМОРТИЗАЦІЇ В ПРОЦЕСІ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ

Інноваційно орієнтований розвиток підприємств є передумовою економічного зростання будь-якої сучасної країни. Ця обставина вимагає інвестиційного забезпечення та державного стимулювання своєчасного відновлення зношених і застарілих основних засобів на підприємствах. Обсяги та доступність традиційних джерел фінансування оновлювальних процесів, таких як власні кошти, бюджетне фінансування, банківські кредити, не задовольняють інвестиційні потреби промислових підприємств у здійсненні широкомасштабного оновлення основного капіталу. Тому важливим завданням стає удосконалення використання як традиційних, так і нетрадиційних джерел і форм фінансування відтворювальних процесів у промисловості.

У світовій практиці вирішальна роль здійснення процесу оновлення устаткування належить амортизаційним відрахуванням [1]. Це пояснюється перевагою амортизаційних відрахувань у порівнянні з іншими джерелами інвестицій: при будь-якому фінансовому стані підприємства амортизаційні відрахування мають місце і завжди залишаються у його розпорядженні. Саме

амортизація є ключовою статтею прогнозованих грошових потоків при аналізі інвестицій [2]. За її допомоги здійснюється оцінка активу протягом періоду його використання.

Амортизація являє собою складний економічний механізм, який забезпечує поступове перенесення вартості основних засобів на створювану продукцію у відповідності з рівнем зносу з метою нагромадження коштів для їх відтворення.

Прийнята на підприємстві амортизаційна політика істотно впливає на фінансовий результат діяльності підприємства. У зв'язку з тим, що основні засоби беруть участь у діяльності підприємства, їх амортизація позначається на результатах цієї діяльності. Нарахована амортизація через ряд бухгалтерських записів відноситься на зменшення фінансового результату. Таким чином, вибір методу амортизації позначається не тільки на щорічній величині амортизаційних відрахувань, а й впливає на величину фінансового результату (тим сильніше, чим вище частка амортизації в загальній масі витрат).

Амортизація основних засобів (за винятком інших необоротних матеріальних активів) нараховується з використанням наступних методів: прямолінійного, зменшення залишкової вартості, прискореного зменшення залишкової вартості, кумулятивного, виробничого [3].

Потреба поновлення основних виробничих фондів, викликана конкуренцією товаровиробників, примушує підприємства здійснювати прискорене списання обладнання з метою створення нагромаджень для подальшого вкладення їх у інновації. Таким чином, здійснюється інтенсивне відтворення. Внаслідок чого, амортизація набуває власних форм існування та руху і перестає бути виявленням фізичного зносу основного капіталу, відбувається розмежування між амортизаційним фондом та чистим доходом, фондами відшкодування та нагромадження. Таким чином, розширюється і стає більш стійкою фінансова база інвестування. Амортизація перетворюється у важливий інструмент регулювання інвестиційної діяльності підприємств [4].

Список літератури: 1. *Зубцова О.В.* Повышение эффективности использования основных фондов [Електронний ресурс] - <http://masters.donntu.edu.ua/2001/fem/zubtsova/diss/indexdis/index2.html> 2.

Овод Л.В. Стратегічні управлінські рішення у формуванні амортизаційної політики підприємства // Вісник Хмельницького національного університету 2009, №6, Т.1. **3.** *Олійник О.І., Юр'єва С.І., Рибальченко Л.І.* Бухгалтерський облік на підприємствах України із застосуванням міжнародних стандартів: Методичний посібник. – Х.: Основа, 2002. – 678 с. **4.** *Бень Т.* Методи визначення економічної ефективності інвестицій // Економіка України №6, 2006, с. 41-46.

Г.С. МАКАРОВА, аспір., ПДАБА, Дніпропетровськ

ФУНКЦІОНАЛЬНИЙ ПІДХІД ДО ВИЗНАЧЕННЯ СУТНОСТІ «ЕКОНОМІЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВА»

Концепція функціонального підходу полягає у тому, що економічний потенціал визначається як сукупність можливостей підприємства забезпечувати свою діяльність в аспекті досягнення цілей виробничо-господарської діяльності. З цієї позиції досліджували категорію „економічний потенціал” І.В.Грошев, Є.В.Лапін, Н.П.Любушин, А.Н.Люкшинов, Р.В.Марушков, Е.М.Уланова, Г.В.Савицька, Р.Ю.Сіміонов, Б.А.Райзберг. Так Є.В.Лапін розглядає економічний потенціал підприємства, як максимально можливий обсяг виробництва матеріальних благ і послуг в умовах, що забезпечують найбільш ефективне використання за часом і продуктивністю наявних економічних ресурсів [1]. Р.В.Марушков трактує економічний потенціал, як „здатність підприємства забезпечувати своє довготривале функціонування і досягнення стратегічних цілей на основі використання системи наявних ресурсів” [2]. Дещо інакше характеризують економічний потенціал І.В.Грошев і Е.М.Уланова як „інтегральна характеристика, що включає можливості підприємства у сфері використання фінансових і трудових ресурсів” [3]. Н.П.Любушин, Г.В.Савицька розглядають економічний потенціал, як деякий узагальнюючий показник, що характеризує ефективність діяльності організації. Н.П.Любушин в нерозривному зв'язку з економічним потенціалом говорить про виявлення резервів підвищення ефективності використання обмежених ресурсів, і їх оптимальне поєднання для підвищення обсягу випуску продукції і збільшення частки організації на ринку [4]. Р.Ю.Сіміонов дає наступне